

ENERĢLADVOKĀTES JULIANAS KOKOTES [JULIANE KOKOTT] SECINĀJUMI,

sniegti 2006. gada 7. septembrī (1)

Lieta C-284/04

T-Mobile Austria GmbH u.c.

pret

Austrijas Republiku

(Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Austrija) lūgums sniegt prejudiciālu nolikumu)

Sestā PVN direktīvā – “Saimnieciskās darbības” jēdziens – Publisko tiesību subjekti kā nodokļa maksātāji – Radio frekvenču izmantošanas licenču izsole trešās paaudzes telekomunikāciju (UMTS), kā arī GSM/DCS-1800 un TETRA pakalpojumu sniegšanai

I – Ievads

2000. gada novembrī Austrijas regulatīvā iestāde *Telekom-Control-Kommission* pārrēķina izsolā vairākas frekvenču grupas *UMTS/IMT-2000* (2) (ko dēvē arī par trešās paaudzes – 3G – mobilajiem pakalpojumiem) standarta mobilo pakalpojumu sniegšanai un ar attiecīgu nolikumu piešķir veikt gajiem izsoles daļēniem atbilstošās radio frekvenču izmantošanas tiesības. Izsoles rezultātā tika gūti ievērojami kopumā EUR 831 595 241,10 apmērā. Neilgi pirms tam tādā pašā veidā tika piešķirtas frekvences otrās paaudzes (GSM standarta (3)) mobilo pakalpojumu sniegšanai un Zemes grupveides radiosakaru sistēmām *TETRA* (4).
- 3G mobilajiem telefoniem ir lielāka datu pārraides kapacitāte nekā iepriekšējās paaudzes mobilajiem telefoniem. Tie it īpaši nodrošina multimediju pakalpojumus, piemēram, videokonferences, pieeju internetam un tiešsaistes (*online*) sarunas. *UMTS* mobilo telekomunikāciju ieviešana tiek uzskatīta par nozīmīgu tehnisko progresu, kas telekomunikāciju uzņēmumiem paver dažādas jaunas darbības jomas.
- Pamata prāvā astoņi telekomunikāciju uzņēmumi, kuri ieguvuši radio frekvenču izmantošanas tiesības, (turpmāk tekstā arī – “prasītāji”) apgalvo, ka tiesību piešķiršana ir ar PVN apliekams darījums un ka maksā par frekvenču izmantošanu ir iekavās PVN. Tādēļ tie prasa izsniegt rīšņus, kuros atsevišķi ir norādīts PVN. Tas ir nosacījums, lai atskaitītu priekšnodokli par iespējami samaksāto PVN.
- Saskaņā ar Sestās PVN direktīvas (turpmāk tekstā – “Sestā direktīvā”) (5) 4. panta 1. un 2. punktu ar nodokli ir apliekami tikai tie darījumi, ko nodokļa maksātājs veic savas saimnieciskās darbības ietvaros. Atbilstoši 4. panta 5. punktam direktīvā valsts un tās iestādes principā netiek uzskatītas par nodokļa maksātājiem, ja tās pilda valsts varas funkcijas. Šo noteikumu

interpretācija attiecībā uz frekvences izmantošanas tiesību izsolšanu ir galvenais jautājums izskatāmajai lietai.

5. Paralēli prejudiciāli nolūmuma procedūrā (6), kur es arī šodien sniedzu secinājumus, *VAT and Duties Tribunal London* [PVN un citu nodokļu tiesa, Londona] uzdod līdzīgus jautājumus par Apvienotajai Karalistei raksturīgo UMTS licenču izsoles izvērtējumu.

6. Turklāt citas dalībvalstis ir sekojušas Lielbritānijas un Austrijas piemēram un arī ir iekasējušas augstu maksu par licencēm. Tādēļ izskatāmajai un paralēlajai lietai no Apvienotās Karalistes ir jāpaša nozīme ne tikai tādēļ, ka tajās ir runa par raksturīgi lielām naudās summām. Tām drīzāk abām ir parauga raksturs līdzīgu tiesvedību gadījumā citās dalībvalstīs.

II – Atbilstošās tiesību normas

A – Tiesību normas, kas attiecas uz PVN

1) Kopienas tiesības

7. Saskaņā ar Sestās direktivas 2. panta 1. punktu PVN ir jāmaksā:

“Par preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, ko par atlīdzību attiecīgās valsts teritorijā veicis nodokļu maksātājs, kas kļūst par maksātāju.”

8. Sestās direktivas 4. pantā nodokļa maksātājs ir definēts šādi:

“1. “Nodokļa maksātājs” nozīmē visas personas, kas patstāvīgi jebkurā vietā veic jebkuru 2. punktā norādītu saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta.

2. Šā panta 1. punktā minētā saimnieciskā darbība aptver visas ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzāju darbības, ieskaitot kalnrniecību, lauksaimniecisku darbību un brīvo profesiju darbības. Ilglaicīga materiāla vai nemateriāla pašuma [pastāvīga ērmeniskas vai bezērmeniskas lietas] izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus arī uzskatāma par saimniecisku darbību.

[..]

5. Valstis, reģionāls un vietējie pavaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbībām vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes, pat ja tās šo darbību vai darījumu sakarā ievieca nodokļus, iemaksas, ziedojumus vai maksājumus.

Tomēr, iesaistoties šādās darbībās vai darījumos, tās uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz minētajām darbībām vai darījumiem, ja to uzlikšana par personām, kas nav nodokļu maksātāji, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus.

Katrā ziņā šīs iestādes uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz D pielikumā uzskaitītajām darbībām, ja tās neveic tik niecīgā apmērā, ka ir nenozīmīgas.

[..]”

9. D pielikuma 1. punktā kā darbība Sestās direktivas 4. panta 5. punkta trešās daļas nozīmē ir minētas telekomunikācijas.

2) Valsts tiesības

10. Saskaņā ar 1994. gada Likuma par apgrozījuma nodokli (*Umsatzsteuergesetz 1994*, turpmāk tekstā – “*UStG*”) 1. panta 1. punkta 1. apakšpunktu ar apgrozījuma nodokli apliek piegādes un citus pakalpojumus, ko pret atlīdzību attiecīgajai valstī sniedzis komersants savas komercdarbības ietvaros. No aplikšanas ar nodokli neatbrīvo tas, ka darījums ir veikts, pamatojoties uz tiesību vai administratīvajiem aktiem, vai ka darījums tiek uzskatīts par veiktu atbilstoši kādai tiesību normai.

11. Atbilstoši *UStG* 2. panta 1. punktam komersants ir persona, kas neatkarīgi veic rūpniecisku, komerciālu vai profesionālu darbību. Rūpnieciska, komerciāla vai profesionāla darbība ir jebkura darbība, kas tiek veikta ar mērķi gūt ienākumus.

12. Saskaņā ar *UStG* 2. panta 3. punktu publisko tiesību juridiskas personas veic rūpniecisku, komerciālu vai profesionālu darbību tikai, izmantojot savus rūpnieciska vai komerciāla rakstura uzņēmumus (2. pants Likumā par uzņēmumu ienākuma nodokli [*Körperschaftsteuergesetz*], turpmāk tekstā – “*KStG*”). *KStG* 2. panta 1. punktā noteikts, ka publisko tiesību juridiskas personas rūpnieciska vai komerciāla rakstura uzņēmums ir jebkurš uzņēmums, kas ir saimnieciski patstāvīgs un tikai vai pamatā privātais sektors veic ilgtermiņa saimnieciski nozīmīgu darbību ar mērķi gūt ienākumus vai citas ekonomiskās priekšrocības, ja tas nepiedalās kopējā tirgū, izņemot lauksaimniecību un mežsaimniecību.

13. Izvilkuma veidā *KStG* 2. panta 5. punktā noteikts šādi: “Par privātais sektors veiktu darbību 1. punkta izpratnē netiek uzskatīta darbība, ko pamatā īsteno valsts vara (valsts uzņēmums) [...]”.

14. *UStG* 11. panta 1. punkta pirmajā un otrajā teikumā paredzēta šāda kārtība: “Ja komersants veic darījumus *UStG* 1. panta 1. punkta 1. apakšpunkta nozīmē, viņš var izsniegt rēķinus. Ja viņš darījumus veic cita komersanta interesēs viņa uzņēmuma vajadzībām vai juridiskas personas, kas nav komersants, interesēs, viņam ir jāizsniedz rēķini” (7). Šajos rēķinos atbilstoši *UStG* 11. panta 1. punkta 6. apakšpunktam ir jābūt atsevišķi norādītai nodokļa summai.

B – Atbilstošās tiesību normas, kas regulē “*UMTS*” radio frekvenču piešķiršanu

15. Radio frekvences ir uzskatāmas par ierobežotiem resursiem. Tehniski izmantojamais frekvenču spektrs galvenokārt jau ir piešķirts dažādiem dienestiem un izmantošanas veidiem. Lai novērstu traucējumus, katra izmantošanas veida vai lietotāja rakstbā atrodas noteikti no citiem norobežoti segmenti (frekvenču joslas). Pasaules frekvenču jautājumus kārtot Starptautiskā telekomunikāciju savienība (turpmāk tekstā – “*ITU*”) – starptautiska organizācija Apvienoto Nāciju Organizācijas paspārnē.

16. *UMTS/IMT-2000* mobilajām telekomunikācijām atvērtais frekvenču joslas princips noteica 1992. gadā *ITU* organizētā Pasaules radiosakaru konference (turpmāk tekstā – “*WRC 92*”). 1997. gada Pasaules radiosakaru konference rezolūcijā Nr. 212 norāda, ka *IMT-2000* mobilo telekomunikāciju pakalpojumus paredzēts ieviest ap 2000. gadu.

17. Eiropas mērogā pētījos priekšdarbus trešās paaudzes telekomunikāciju ieviešanai veica Eiropas Pasta un elektrosakaru administrāciju konference (turpmāk tekstā – “*CEPT*”) (8). Šajā organizācijā ietilpstošā Eiropas Radiosakaru komiteja (turpmāk tekstā – “*ERK*”) 1997. gada 30. jūnijā Lēmumā *ERC/DEC(97)/07* (9) it īpaši definēja pieejamo frekvenču spektru.

18. Trešās paaudzes telekomunikācijām rezervēto frekvenču spektru var sadalīt vairākos segmentos, kuros vairāki mobilo sistēmu operatori var vienlaikus pārvaldīt mobilo sakaru tīklus. Dažādas daļēbvalstīs ir atšķirīgs piešķirto frekvenču izmantošanas tiesību sadales veids un skaits (10). Piemēram, Austrija un Vācija šo spektru ir sadalījuši starp sešiem operatoriem, bet

Be??ij? un Francij? tie ir tikai tr?s. T?ad, nosakot joslu platumu, k?ds tiek paredz?ts t?kla izmantošanai, minim?lo tehnisko pras?bu ietvaros past?v zin?ma r?c?bas br?v?ba.

19. Ar? otr?s paaudzes mobilo pakalpojumu frekven?u spektrs balst?s uz *CEPT* nor?d?m.

1) Kopienu ties?bas

20. Direkt?va 97/13/EK (11) pamata pr?vas faktu laik? ir atbilstoš? Kopienu ties?bu norma jaut?jum? par visp?r?jo at?auju un individu?lo licen?u pieš?iršanu telekomunik?ciju pakalpojumu jom?.

21. Saska?? ar Direkt?vas 97/13 3. panta 3. punktu “[dal?bvalstis] individu?lu licenci saska?? ar III sada?u dr?kst pieš?irt tikai tad, ja licences sa??m?jam tiek pieš?irta pieeja ierobežotajiem materi?lajiem un citiem resursiem vai ar? tas ir pak?auts ?paš?m saist?b?m, vai ar? bauda ?pašas ties?bas”. [neofici?ls tulkojums]

22. Direkt?vas III sada?? (7.–11. pants) konkr?ti noteikta individu?lo licen?u pieš?iršanas k?rt?ba. 10. pant? ir paredz?ts, ka dal?bvalstis dr?kst ierobežot individu?lo licen?u skaitu, ja tas ir nepieciešams radiosakaru efekt?vai izmantošanai. Šaj? sakar? t?m atbilst?g? veid? it ?paši ir j??em v?r?, ka ir j?pan?k maksim?ls labums lietot?jiem un j?sekm? konkurences att?st?ba. Dal?bvalstis š?das individu?ls licences pieš?ir, pamatojoties uz izv?les krit?rijiem, kuriem j?b?t objekt?viem, nediskrimin?jošiem, p?rskat?miem, sam?r?giem un s?ki izstr?d?tiem.

23. Saska?? ar Direkt?vas 97/13 11. panta 1. punktu par licen?u pieš?iršanu dr?kst iekas?t maksu, lai segtu izmaksas, kas saist?s ar licen?u pieš?iršanas proced?ru. Turkl?t 2. punkts ?auj noteikt v?l papildu maks?jumus:

“Neskarot 1. punkta noteikumus, gad?jumos, kad ir j?izmanto ierobežoti resursi, dal?bvalstis var at?aut savai valsts regulat?vajai iest?dei iekas?t maks?jumus [atl?dz?bu], ko nosaka vajadz?ba nodrošin?t min?to resursu optim?lu izmantošanu. Min?tie maks?jumi ir nediskrimin?joši, un tos nosakot it ?paši ?em v?r? vajadz?bu att?st?t jaunus pakalpojumus un konkurenci.”

24. Direkt?va 97/13 tika atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direkt?vu 2002/21/EK par kop?jiem reglament?jošiem noteikumiem attiec?b? uz elektronisko komunik?ciju t?kliem un pakalpojumiem (pamatdirekt?va) (12). Pret?ji Direkt?vai 97/13 tagad Direkt?vas 2002/21/EK 9. panta 3. punkt? ir noteikts, ka dal?bvalstis var paredz?t noteikumus uz??mumiem par radio frekven?u izmantošanas ties?bu nodošanu citiem uz??mumiem.

25. Direkt?vas 2002/21 9. panta 4. punkt? š?d? gad?jum? noteikts:

“Valsts p?rvaldes iest?des nodrošina to, ka uz??muma nodomu nodot radio frekven?u izmantošanas ties?bas pazi?o valsts p?rvaldes iest?dei, kas ir atbild?ga par spektra pieš?iršanu, un ka nodošana notiek saska?? ar proced?r?m, ko noteikusi valsts p?rvaldes iest?de, un t? ir tikusi publiskota. Valsts p?rvaldes iest?des nodrošina, ka jebkuras š?das nodošanas rezult?t? netiek izkrop?ota konkurence. Ja radio frekvences izmantošana ir saska?ota ar L?muma Nr. 676/2002/EK (radio spektra l?mums) vai citu Kopienas pas?kumu piem?rošanu, jebkura š?da nodošana nerada izmai?as min?t?s radio frekvences izmantošan?.”

26. V?l noz?m?gs ir ar? Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 14. decembra L?mums Nr. 128/1999/EK par saska?otu treš?s paaudzes mobilo un bezvadu sakaru sist?mu (*UMTS*) ieviešanu Kopien? (13) (turpm?k tekst? – “*UMTS* l?mums”). Ar šo l?mumu Parlaments un Padome zin?m? m?r? deva starta sign?lu *UMTS* telekomunik?ciju ieviešanai Eirop?.

27. Apsv?rumos attiec?b? uz *UMTS* l?mumu Parlaments un Padome nor?da uz starptautisko

att?st?bu un treš?s paaudzes telekomunik?ciju uzdevumiem. *UMTS* l?muma 3. panta 1. punkts uzliek dal?bvalst?m pien?kumu l?dz 2000. gada 1. janv?rim izveidot at?auju pieš?iršanas k?rt?bu *UMTS* pakalpojumu ieviešanai. Turkl?t saska?? ar 3. panta 3. punktu t?m “atbilstoši Kopienu ties?b?m j?nodrošina, ka *UMTS* pieejam?bai [...] tiktu izmantotas *CEPT* saska?ot?s frekven?u joslas”.

2) Valsts ties?bas

28. Saska?? ar Likuma par telekomunik?cij?m (*Telekommunikationsgesetz*, turpm?k tekst? – “*TKG*”) ar 2000. gada 1. j?nija groz?jumiem 14. pantu, lai sniegtu mobilo balss telefonsakaru pakalpojumus un citus publisko mobilo sakaru pakalpojumus ar pašu p?rvald?tiem mobilo komunik?ciju t?kliem, ir nepieciešama koncesija. Koncesija ir j?pieš?ir, ja koncesiju gad?jum? saist?b? ar publisko mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu pieteikuma iesniedz?jam ir pieš?irtas frekvences vai t?s var tikt pieš?irtas vienlaic?gi ar koncesiju (*TKG* 15. panta 2. punkta 3. apakšpunkts). Saska?? ar *TKG* 16. panta 1. punktu koncesijas ar regulat?v?s iest?des at?auju var atsavin?t. Lai segtu administrat?v?s izmaksas, kas ir saist?tas ar koncesijas pieš?iršanu, ir j?maks? nodeva (*TKG* 17. pants).

29. Saska?? ar *TKG* 21. panta 1. punktu mobilo telekomunik?ciju koncesijas ?pašniekam, lai nodrošin?tu frekven?u spektra efekt?vu izmantošanu, papildus radio frekven?u izmantošanas nodevai ir j?veic vienreiz?js vai ikgad?js maks?jums par radio frekven?u izmantošanu. *TKG* 49. panta 4. punkt? paredz?ts, ka “radio frekvences, kas paredz?tas publisko mobilo komunik?ciju pakalpojumu un citu publisko telekomunik?ciju pakalpojumu sniegšanai, pieš?ir regulat?v? iest?de”.

30. Konkr?ti radio frekven?u pieš?iršanas proced?ra noteikta *TKG* 49.a pant?, kura 1. punkts ir formul?ts š?di: “Regulat?vajai iest?dei t?s r?c?b? esoš?s radio frekvences ir j?pieš?ir tam pieteikuma iesniedz?jam, kas atbilst 15. panta 2. punkta 1. un 2. apakšpunkt? paredz?tajiem visp?r?jiem nosac?jumiem un nodrošina visefekt?v?ko radio frekven?u izmantošanu, kas ir atkar?gs no pied?v?t?s atl?dz?bas apm?ra par ties?b?m izmantot radio frekvences”.

31. P?r?jo k?rt?bu nosaka s?ki izstr?d?ti proced?ras noteikumi, ko, pamatojoties uz *TKG* 49.a panta 7. punktu pie??musi *Telekom-Control-Kommission* [Telekomunik?ciju kontroles komisija], k? ar? 2000. gada 10. j?lija konkursa dokument?cija proced?r? saist?b? ar radio frekven?u pieš?iršanu treš?s paaudzes mobilo sakaru sist?mai (*UMTS/IMT2000*). Taj?, cita starp?, ir paredz?ta minim?l? pied?v?juma summa 700 000 000 Austrijas šili?u (EUR 50 870 983,92) apm?r? par p?ra spektra frekven?u paketi un 350 000 000 Austrijas šili?u (EUR 25 435 491,96) apm?r? par nep?ra spektra frekven?u paketi.

32. L?dz 2000. gada 1. j?nijam uz koncesiju pieš?iršanu attiec?s *TKG* noteikumi 1997. gada likuma redakcij?.

33. 2003. gad? *TKG* tika izdar?ti groz?jumi. Tagad 2003. gada *TKG* 56. panta 1. punkt? it ?paši ir noteikta k?rt?ba, k?d? var nodot radio frekven?u izmantošanas ties?bas, ko ir pieš??rusi regulat?v? iest?de. Tas ir iesp?jams, tikai izpildot noteiktus nosac?jumus, un ar regulat?v?s iest?des at?auju.

34. TKG 110.–112. pant? ir noteikta *Telekom-Control-Kommission* uzb?ve un funkcijas. T? ietilpst *Telekom-Control GmbH* sast?v?, kuras vien?gais dal?bnieks ir valsts un kas ?steno regulat?v?s iest?des funkcijas, ja vien t?s nav nodotas *Telekom-Control-Kommission* (TKG 108. un 109. pants). Pie *Telekom-Control-Kommission* regulat?vaj?m funkcij?m pieder it ?paši frekven?u pieš?iršana atbilstoši TKG 49. panta 4. punktam kop? ar 49.a pantu (TKG 111. panta 9. punkts).

III – Fakti un prejudici?lie jaut?jumi

35. Pamatojoties uz *Telekom-Control-Kommission* 2000. gada 20. novembra l?mumu tika pieš?irtas radio frekvences, k? ar? koncesijas treš?s paaudzes mobilo sakaru sist?m?m (*UMTS/IMT?2000*). Pirms [frekven?u] pieš?iršanas par radio frekven?u paket?m tika izsludin?ts atkl?ts konkurss, un t? nosl?gum? radio frekven?u paketes tika p?rdotas izsol?, kas notika vienlaic?gi vair?kos posmos. 2000. gada 2. un 3. novembr? r?kotaj? izsol? tika izsol?tas kopum? 12 frekven?u grupas, katra divreiz pa 5 MHz un v?l vien? izsol?, kas notika vienlaic?gi ar šo, tika izsol?tas piecas 5 MHz frekven?u grupas. Pamatojoties uz izsoles rezult?tiem, pras?t?jiem ar attiec?gu l?mumu tika pieš?irtas frekven?u paketes. Maksa par radio frekven?u izmantošanu tika noteikta š?d? apm?r?:

T-Mobile Austria GmbH – EUR 170 417 796,10

Mobilkom Austria AG & Co KG – EUR 171 507 888,60

TRA?3G Mobilfunk GmbH – EUR 113 151 602,70

ONE GmbH – EUR 120 055 522,00

Hutchison 3G Austria GmbH – EUR 139 023 131,70

3G Mobile Telecommunications GmbH – EUR 117 439 300,00

36. Veism?gajiem izsoles dal?bniekiem iepriekš min?t?s summas bija j?samaks? div?s da??s, pirm? da?a – 7 dienu laik? p?c *Telekom-Control-Kommission* l?muma sa?emšanas, otr? da?a – sešu ned??u laik?. Koncesija un radio frekven?u pieš?iršana ir sp?k? l?dz 2020. gada 31. decembrim.

37. Ar 1999. gada 3. maija l?mumu *Telekom-Control-Kommission* pieš??ra *tele.ring Telekom Service GmbH & Co KG* GSM [standarta] radio frekven?u izmantošanas ties?bas (*DCS?1800* kan?li), pret? sa?emot maksu par frekven?u izmantošanu EUR 98 108 326,00 apm?r?. *Telekom-Control-Kommission* ar 2000. gada 7. febru?ra l?mumu pieš??ra ar? *master-talk Austria Telekom Service GmbH und Co KG* radio frekvences Zemes grupveides radiosakaru sist?mai *TETRA*, turkl?t maksa par frekven?u izmantošanu tika noteikta EUR 4 832 743,47 apm?r?. Ar? šie l?mumi tika pie?emti, pamatojoties uz izsoles rezult?tiem.

38. Pras?t?ji pamata pr?v? pieprasa, lai tiem tiktu izsniegti r??ini saist?b? ar maks?jumiem par radio frekven?u izmantošanu, kuros atseviš?i b?tu nor?d?ta PVN summa, kas, p?c vi?u dom?m, ir iek?auta maks?juma summ?. Š?s tiesved?bas ietvaros *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* ar 2004. gada 7. j?nija l?mumu atbilstoši EKL 234. pantam uzdod Tiesai š?dus prejudici?lus jaut?jumus:

“1) Vai [...] Sest?s direkt?vas [...] 4. panta 5. punkta treš? da?a kop? ar D pielikuma 1. punktu ir j?interpret? t?d?j?di, ka dal?bvalsts veikta ties?bu izmantot mobilo telekomunik?ciju sist?mu frekvences saska?? ar *UMTS/IMT?2000*, *GSM?DCS?1800* un *TETRA* standartiem [...] pieš?iršana

pret maksājumu par frekvences izmantošanu ir telekomunikāciju jomā ietverama darbība?

2) Vai Sestās direktivas 4. panta 5. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kuras tiesību aktos nav paredzēts direktivas 4. panta 5. punkta trešajā daļā minētais “nozīmīgās” darbības (*de minimis* noteikums) kritērijs kā nosacījums ar nodokli apliekamas personas statusam, visos gadījumos ir uzskatāma par nodokļa maksātāju, veicot jebkuru darbību telekomunikāciju nozarē, neatkarīgi no šo darbību apmēra?

3) Vai Sestās direktivas 4. panta 5. punkta trešā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts piešķirtas tiesības izmantot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvences apmaiņā pret maksu par kopējo summu attiecīgi EUR 831 595 241,10 apmērā (*UMTS/IMT2000*), EUR 98 108 326,00 apmērā (*DCS1800* kanāli) un EUR 4 832 743,47 apmērā (*TETRA*) ir uzskatāmas par pietiekami nozīmīgām darbībām, lai dalībvalsts, veicot šo darbību, būtu uzskatāma par nodokļa maksātāju?

4) Vai Sestās direktivas 4. panta 5. punkta otrā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka konkurence tiktu ievērojami izkropota, ja, piešķirot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesības pret izmantošanas maksu kopsummā attiecīgi EUR 831 595 241,10 apmērā (*UMTS/IMT2000*), EUR 98 108 326 apmērā (*DCS1800* kanāli) un EUR 4 832 743,47 apmērā (*TETRA*), dalībvalsts nepiemērotu šiem maksājumiem apgrozījuma nodokli, lai gan privātpersonām, kas izsaka savu piedāvājumu par šo frekvenču izmantošanu, šis darījums ir jāapliek ar apgrozījuma nodokli?

5) Vai Sestās direktivas 4. panta 5. punkta pirmā daļa ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts darbības, piešķirot mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesības mobilo telekomunikāciju operatoriem, vispirms nosakot piedāvājumu ar augstāko atlīdzību par frekvenču izmantošanas tiesībām, bet vēlāk frekvences piešķirot personai, kas piedāvāusi lielāko atlīdzību, neveic kā valsts iestāde, lai dalībvalsts, veicot šo darbību, būtu uzskatāma par nodokļa maksātāju neatkarīgi no akta, ar kuru notiek piešķiršana, juridiskās kvalifikācijas atbilstoši attiecīgās dalībvalsts tiesībām?

6) Vai Sestās direktivas 4. panta 2. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka piektajā jautājumā raksturotā dalībvalsts veiktā mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršana ir jāuzskata par saimniecisku darbību, bet dalībvalsts, kas veic šo darbību, ir uzskatāma par nodokļa maksātāju?

7) Vai Sestā direktīva ir jāinterpretē tādējādi, ka maksājumi par mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanu ir bruto summas (kas jau ietver pievienotās vērtības nodokli) vai neto summas (kurām vēl var pievienot pievienotās vērtības nodokli)?”

39. Tiesvedībā Tiesā savus apsvērumus ir iesnieguši 35. un 37. punktā minētie uzņēmumi, *Finanzprokuratur für die Republik Österreich* [Austrijas Republikas Finanšu lietu prokuratūra] kā atbildētāja, Dānijas, Vācijas, Itālijas, Nīderlandes, Austrijas, Polijas un Apvienotās Karalistes valdības, kā arī Eiropas Kopienų Komisija.

IV – Tiesiskais vērtējums

40. Saskaņā ar Sestās direktivas 4. panta 1. punktu nodokļa maksātājs ir persona, kas patstāvīgi veic saimniecisku darbību neatkarīgi no šīs darbības mērķa un rezultāta. Sestās direktivas 4. panta 2. punktā sīkāk definēts saimnieciskās darbības jēdziens. Tādējādi šie noteikumi nosaka ne vien to, kas var būt nodokļa maksātājs, bet vienlaicīgi arī to, kādi ir nosacījumi, lai personas darbību apliktu ar PVN.

41. Sestās direktīvas 4. panta 5. punkts ir ietverti diferenciātie noteikumi par to, kad valsts ir jāuzskata par nodokļa maksātāju (14). Tomēr šos noteikumus var piemērot tikai ar nosacījumu, ka vispār pastāv saimnieciskā darbība 4. panta 2. punkta izpratnē. Tādēļ vispirms ir jāizvērtē sestais prejudiciālais jautājums, kura mērķis ir šo noteikumu interpretācija.

A – Par sesto prejudiciālo jautājumu: saimnieciskās darbības esamība

42. Ar sesto jautājumu iesniedzātāja jautā, vai dalībvalsts īsteno mobilo telekomunikāciju sistēmu frekvēnu izmantošanas tiesību piešķiršana ir uzskatāma par saimniecisku darbību Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta nozīmē.

43. Sestās direktīvas 4. panta 2. punkts ir plaši uzskaitīts, kas ir jāuzskata par saimniecisku darbību 1. punkta izpratnē. Par saimniecisku darbību blakus visām ražotāju, tirgotāju un pakalpojumu sniedzāju darbībām it īpaši tiek uzskatīta arī pastāvīga bezērmēniskās lietas izmantošana nolūkā gūt no tā ienākumus.

44. Tiesa no šīs definīcijas secina, ka “saimnieciskās darbības jēdziena definīcijas analīze parāda saimnieciskās darbības jēdziena piemērošanas jomu un tās objektīvo raksturu, jo par darbību uzskatāma pati darbība, neatkarīgi no tās mērķa un rezultāta” (15).

45. Tātad nav nozīmes ieinteresētās personas subjektīvajiem nodomiem, kādi tai ir, īstenojot šo darbību. Pretējā gadījumā nodokļu administrācijai būtu jāveic pārbaude, lai noteiktu šos nodomus, un šāda situācija būtu pretrunā PVN kopējās sistēmas mērķiem. Proti, šīs sistēmas mērķis ir nodrošināt tiesisko drošību un atvieglot ar PVN piemērošanu saistītās darbības, ņemot vērā, izņemot atsevišķus gadījumus, attiecīgā darījuma objektīvo raksturu (16).

46. Vispirms izvērtēšu iebildi par to, ka saimnieciskā darbība nav iedomājama jau tūlīt apstākā dēļ vien, ka frekvēnu izmantošanas tiesību izsoles mērķis bija tirgus regulēšana. Pēc tam ir jāpārbauda, vai šis darījums ir jāuzskata par pastāvīgu bezērmēniskās lietas izmantošanu nolūkā gūt no tās ienākumus Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta izpratnē.

1) Vai tirgus regulēšanas mērķis izslēdz saimnieciskās darbības esamību?

47. Frekvēnu izmantošanas tiesību izsoles rīkošanas iemesls ir tāds, ka radio frekvences ir ierobežoti resursi. Elektromagnētiskā spektra daļas, kas ir mobilo sakaru pakalpojumu rādītāji, ir noteiktas starptautiskajos nolīgumos. Šo daļu ietvaros vienlaicīgi var pārvaldīt tikai ierobežotu skaitu mobilo sakaru tīklu. Lai nodrošinātu atbilstīgu radio frekvēnu izmantošanu, kas darbotos bez traucējumiem, nenovēršama ir valsts regulājošā darbība.

48. UMTS līgums uzliek dalībvalstīm pienākumu veikt nepieciešamās administratīvās procedūras, lai ieviestu UMTS pakalpojumus.

49. Direktīva 97/13 un to transponējošie valsts tiesību akti ir tās konkrētās tiesību normas, kas dalībvalstīm jāņem vērā, piešķirot frekvēnu joslas. Piešķirot individuālas licences, tām saskaņā ar Direktīvas 97/13 10. pantu par pamatu ir jāņem izvēles kritēriji, kas ir objektīvi, nediskriminējoši, saki izstrādāti, pārskatāmi un samērīgi. Atbilstoši Direktīvas 97/13 11. panta 2. punktam dalībvalstis šajā sakarā drīkst iekasēt maksājumus, ko nosaka vajadzība nodrošināt minēto resursu optimālu izmantošanu.

50. Austrija nolēma pārdot izsolīto frekvenču izmantošanas tiesības. Izmantojot izsoles procedūru atbilstoši TKG 49.a pantam bija jānosaka tie tirgus dalībnieki, kas nodrošina frekvenču maksimāli efektīvu izmantošanu. Austrijas valdība norādā, ka izsoles procedūras mērķis nebija nodrošināt valstij lielus ieņēmumus.

51. Lieti iesaistīti dalībvalstis un Komisija no šiem apstākļiem secina, ka, piešķirot frekvenču izmantošanas tiesības, *Telekom-Control-Kommission* nav veikusi saimniecisku darījumu Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē, bet gan tirgus regulēšanas pasākumu.

52. Šādam apgalvojumam nevar piekrist.

53. Tas, vai darbība ir saimnieciska darbība PVN tiesību normu izpratnē, ir atkarīgs no tās objektīvā rakstura, kas ir jānosaka, pamatojoties uz konkrētiem apstākļiem. Turpretī darbības mērķis – regulēt pieejamo mobilo sakaru tirgum atbilstoši Kopienas tiesību norādēm un noteikt labākos piemērotos mobilo sakaru operatorus – nav nozīmīgs. Saskaņā ar iepriekš minēto judikatūru šādi mērķi nav jāņem vērā, kvalificējot attiecīgo darbību (17).

54. Izsoles priekšmets ir tiesības 20 gadus lietot noteiktas radio frekvences mobilo sakaru tīkla izmantošanai. Šīs tiesības vai attiecīgi tiesības uz šo tiesību piešķiršanu izsoles rezultātā iegūva tie uzņēmumi, kuri iesniedza augstāko [izsoles cenas] piedāvājumu.

55. Tam, kā šāds gadījums juridiski ir jākvalificē valsts piešķirtās frekvenču izmantošanas tiesības – par administratīvi tiesisku atļauju vai par civiltiesisku darījumu – darbības objektīvā rakstura noteikšanā it tikpat maza nozīme kā uzņēmumu atbilstošās atlīdzības apzīmējumam. [Frekvenču izmantošanas] tiesības katrā ziņā tika piešķirtas tikai tad, kad tika samaksāta izsoles rezultātā noteiktā naudas summa, tādēļ maksājums ir tieši saistīts ar tiesību piešķiršanu. Turklāt maksājums par frekvenču izmantošanu nav nodeva, kas sedz tikai administratīvās izmaksas, kas radušās frekvenču piešķiršanas procesā.

56. Jautājumam par to, vai ieņēmumu gūšana bija iemesls tam, kā tika noorganizēta frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanas procedūra, arī nav būtiskas nozīmes. Proti, objektīvi *Telekom-Control-Kommission* [frekvenču izmantošanas] tiesības piešķirā, pārdodot tās par skaidru naudu, kam bija jāatspoguļo šo tiesību ekonomiskā vērtība un kas daudzķērīgi pārsniedza ar tiesību piešķiršanas procedūru saistītos izdevumus. Tā kā izsoles noteikumos izsoles sākumcena tika noteikta līdž pat 50 miljoniem EUR, jau no paša sākuma bija paredzēts gūt ievērojamus ieņēmumus. PVN piemērošanā attiecībā uz izsoli nevar būt nozīme tam, vai šo ieņēmumu gūšana bija valdības rīcības motīvs vai tikai blakusefekts, ko noteica veids, kādā notika [frekvenču izmantošanas] tiesību piešķiršanas procedūra.

57. Darbības kā saimnieciskas darbības kvalificēšanai netraucē arī tas, ka uz frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanu attiecas Kopienas tiesību reglamentējošie noteikumi. Proti, šo juridisko norīžu izpilde ir tikai (obligāta) darbības mērķis, kas saimnieciskās darbības kvalificēšanā nav jāņem vērā (18).

58. Par to, ka regulatīvai darbībai var piemērot PVN kā saimnieciskai darbībai, liecina Sestās direktīvas D pielikuma 7. punkts. Tajā to valsts darbību skaits, kas saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešo daļu vienmēr tiek kvalificētas kā ar PVN apliekamas darbības, tiek minēti lauksaimniecības intervences aģentūru darījumi ar lauksaimniecības ražojumiem, kuri veikti, pildot regulas par šo ražojumu tirgus kopēju organizāciju. Tādā, ja intervences aģentūra pārdod ražojumus no saviem krājumiem, tai ir jāmaksā PVN, kaut gan šo darījumu mērķis galvenokārt ir regulēt tirgu, nevis gūt ieņēmumus.

59. Par galveno uzskatot darbības objektus, saimnieciskās darbības jūdziens iegūst plašu piemērojumu, kas atbilst Tiesas skaidrojumam (19). Ja šajā pārraudes posmā tiktu ņemts vērš, ka valsts iestāde darbojas, lai izpildītu likumā noteikto regulatīvo uzdevumu, šādā gadījumā jau no paša sākuma būtu būtiski ierobežota direktīvas piemērošanas joma. It paši ierobežota būtu Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta piemērošana, kaut gan šis noteikums nosaka pašu tiesisko regulējumu valsts iestādēm.

60. It paši tieši dēvētajā spriedumā lietā *Eurocontrol* (20), uz ko norāda daži lietas dalībnieki, Tiesa gan atzina, ka darbība nav saimnieciska darbība EK Līguma konkurences noteikumu izpratnē, ja publiska iestāde izmanto tai piešķirtās pilnvaras.

61. Tomēr konkurences tiesību un Sestās PVN direktīvas pamatā ir dažādi saimnieciskās darbības jūdzieni. Konkurences tiesību publiskās varas īstenošana tiek uzskatīta par izslēdzošu kritēriju konkurences tiesību atbilstošai saimnieciskai darbībai. Tomēr tieši nenosaka pašu tiesisko regulējumu attiecībā uz valsts darbību īstenojot publisko varu.

62. Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punktā formulētais saimnieciskās darbības jūdziens ir plašāks par atbilstošo konkurences tiesību jūdzienam. Pirmkārt, publiskās varas īstenošanai šeit nav nozīmes. Gluži pretēji, šo apstākli ņem vērš tikai turpmākā pārraudes posmā, proti, 4. panta 5. punktā noteiktā pašā tiesiskā regulējuma ietvaros. Ja pārcenš analoģijas ar konkurences tiesību Sestā direktīva neattiektos uz valsts iestāžu darbību, šādā gadījumā attiecīgais noteikums būtu lieks.

2) Pastāvīga lietas izmantošana nolūkā gūt no tiesību ienākumus

63. Par saimniecisku darbību saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 2. punktu it paši tiek uzskatīta pastāvīga ģermeniskas vai bezģermeniskas lietas izmantošana nolūkā gūt no tiesību ienākumus. Frekvenču izmantošanas tiesības ir bezģermeniska lieta.

64. Pastāvīgajā judikatūrā noteikts, ka atbilstoši PVN kopējās sistēmas neitralitātes principa prasībām izmantošanas jūdziens attiecas uz visiem darījumiem neatkarīgi no to tiesiskās formas (21). Piemēram, Tiesa izvērtēšanu ir atzinusi par lietas izmantošanu, kas ir jēvērtā kā saimnieciskā darbība Sestās direktīvas 4. panta 2. punkta izpratnē (22). *Telekom-Control-Kommission* prasījumiem pret maksājumu uz noteiktu laiku ir nodevusi frekvenču izmantošanas tiesības. Šis darījums, kas lūdzināts izvērtēšanai vai iznomāšanai, ir jūuzskata par pastāvīgu bezģermeniskas lietas izmantošanu nolūkā gūt no tiesību ienākumus.

65. Tomēr *Finanzprokuratur*, Dānijas, Nīderlandes un Austrijas valdības apgalvo, ka šo gadījumu neraksturo pastāvīga ienākumu gūšana, jo frekvenču piešķiršana ir vienreizējs darījums.

66. Kamēr vācu valodas versijā izmantotais jūdziens "pastāvīgs" ["nachhaltig"] neviens pašu skaidrību, izvērtējot citas valodu versijas kāst skaidrs, ka ienākumu gūšanai jūt pastāvīgam procesam (23). Tādēļ lietas komerciāla izmantošana izņēmuma gadījumos nav saimnieciska darbība Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē, kā to Tiesa ir atzinusi spriedumā lietā *Enkler* (24).

67. Tom?r šaj? liet? izskat?m? frekven?u izmantošanas ties?bu pieš?iršana nav iz??muma gad?jums š?d? noz?m?. Skaidrojumam ?si j?atsauc atmi?? sprieduma liet? *Enkler* konteksts. Toreiz tika izskat?ts jaut?jums par to, vai autofurgona, kuru t? ?pašnieks princip? p?rsvar? izmanto priv?t?m vajadz?b?m, iznom?šana iz??muma veid? ir j?uzskata ar? par past?v?gu lietas izmantošanu nol?k? g?t no t?s ien?kumus.

68. Tiesa analīzi uzskā ar lietas veida izvērtējumu. Ja lietu parasti izmanto tikai saimnieciski, šādā gadījumā tā principā ir adekvāta liecība, ka pašnieks to izmanto saimnieciskās darbības mērķiem un tādējādi – ar nolūku ilgstoši gūt no tās ienākumus. Turpretī, ja lietu pēc tās veida var izmantot gan saimnieciskiem, gan privātiem mērķiem, šādā gadījumā ir jāizvērtē visi tās izmantošanas apstākļi, lai konstatētu, vai lieta faktiski tiek izmantota, lai pastāvīgi gūtu no tās ienākumus (25).

69. Ties?bas izmantot radio frekvences, lai pied?v?tu *UMTS* un *GSM* mobilo sakarus, var uzskat?t tikai par saimniecisku izmantošanu. T?d?j?di izskat?maj? liet? jau no paša s?kuma nerodas jaut?jums par lietas saimnieciskas izmantošanas norobežošanu no t?s priv?tas izmantošanas. T?d?? t? nevar b?t gad?juma rakstura saimnieciska darb?ba, kas atk?pjas priv?tas izmantošanas priekš?.

70. Tomēr Zemes grupveides radiosakari *TETRA* principā ir jāizmanto arī drošības, policijas u.c. iestāžu sakariem. Ja tās tika izmantošanu nodod privātam tirgus dalībniekam, tad šajā gadījumā attiecīgās frekvences tiek saimnieciski izmantotas. Katrā ziņā konkrēto piešķirto frekvenci izmantošanas tiesību gadījumā attiecībā uz Zemes grupveides radiosakariem *TETRA* nekas neliecina par to, ka tādējādi tiktu panākta tikai daļēja to izmantošana peļņas gūšanas nolūkā.

71. Ar? tas, ka frekven?u izmantošanas ties?bas ir pieš?irtas tikai vienreiz un uz ilgu laiku, nepadara to par gad?juma rakstura izmantošanu saimnieciskiem m?r?iem. Šaj? sakar? nav svar?gi, cik bieži nodok?a maks?t?js veic l?dz?gus dar?jumus, bet gan, vai konkr?t? lieta nodrošina ilgstošus ien?kumus. Izskat?maj? liet? par to nav šaubu. Radio frekven?u izmantošanas ties?bas tiek nodotas uz 20 gadiem un nodrošina valstij ien?kumus par visu šo laiku.

72. Apst?klis, ka maks?jums par frekven?u izmantošanu bija j?veic tikai div?s da??s uzreiz p?c attiec?go ties?bu pieš?iršanas, nevis k? periodiski maks?jumi, negroza ien?kumu g?šanas past?v?guma b?t?bu. Teor?tiski var?ja noteikt ar? citu k?rt?bu, k?d? veicami maks?jumi par frekven?u izmantošanu. Ta?u Sest?s direkt?vas piem?rojam?ba nevar b?t pak?rtota apmaksas noteikumiem, kas ir [l?gumsl?dz?ju] pušu kompetenc?.

73. Turklāt frekvenču izmantošanas tiesības var pirms termiņa atdot atpakaļ, tās var nodot citai vai arī anulēt, tādējādi izmantošanas tiesību piešķiršana uz 20 gadiem var būt vairākkārtēja darbība.

74. Visbeidzot, termin?tu izmantošanas ties?bu pieš?iršanu nevar sal?dzin?t ar v?rtspap?ru p?rdošanu, ko Tiesa – ja runa nav par ieguld?jumu p?rvaldi profesion?las darb?bas ietvaros – divu iemeslu d?? neuzskata par saimniecisku darb?bu (26).

75. Pirmkārt, ienākumi no vārtpapāru turēšanas un pārdošanas – tādā dividendes un peļņa no valūtas maiņas kursa – netiek gūti no vārtpapāru aktīvas izmantošanas, bet gan ir tieši pašumtiesību rezultāts. Atšķirībā no tā ienākumi, kas gūti frekvenču piešķiršanas rezultātā, nav ienākumi, kas gūti tikai no tiesībām rīkoties ar radio frekvencēm, kā tas ir dividenžu un peļņas no valūtas maiņas kursa gadījumā, bet gan ienākumi no šo tiesību izmantošanas.

76. Otrkārt, ienākumi no vārtpapīru pārdošanas tiek gūti tikai vienreiz. Lietai vairs neatrodoties pārdevēja pašumā, višķ to nevar tīk izmantot ienākumu gūšanai. Turpretī valsts pilnībā neatdod tiesības rīkoties ar radio frekvencēm. Gluži pretēji, tās šīs tiesības atgūs vīlākais pāc frekvenču piešķiršanas derīguma termiņa beigām un varēs tās no jauna kādam piešķirt.

77. Tādējādi uz sesto jautājumu ir jāatbild:

Pamata prāvas apstākļos valsts iestādes rīkotās tiesību izsole, kas ļauj noteikt laika posmā izmantot noteiktas elektromagnētiskās spektra daļas, lai sniegtu mobilo sakaru pakalpojumus, ir jāuzskata par pastāvīgu bezēermeniskas lietas izmantošanu, lai gūtu no tās ienākumus, un tādējādi – par saimniecisko darbību Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē.

B – Par pirmo līdz piekto prejudiciālo jautājumu: apstākļi, kādos valsts iestādes darbojas kā nodokļa maksātāji

1) Sākotnējās piezīmes par Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta uzbūvi

78. Atbilstoši Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmajā daļā ietvertajam pamatnoteikumam valstis, reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes, kā arī citus publisko tiesību subjektus neuzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz darbību vai darījumiem, kuros tās iesaistās kā valsts iestādes. Tādā noteikums atbrīvo valsts iestādes no vispārējā pienākuma maksāt nodokļus ar to, ja tās veic saimniecisku darbību Sestās direktīvas 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē. Tādējādi publiskās varas īstenošana tiek pielīdzināta individuālā patērētāja darbībai.

79. Atkāpjoties no pirmās daļas, valsts saskaņā ar otro daļu tomēr ir nodokļa maksātāja, ja tās uzlikšana par personu, kas nav nodokļa maksātāja, radītu nozīmīgus konkurences traucējumus. Šis noteikuma pamats ir doma, ka valsts iestādes – pat ja tās darījumos iesaistās kā valsts iestādes – var konkurēt ar privāto tirgus dalībnieku [piedvātajiem] pakalpojumiem. Tādā šis noteikuma mērķis ir nodrošināt fiskālo neitralitāti (27).

80. Visbeidzot, saskaņā ar trešo daļu valsts iestādes katrā ziņā uzskata par nodokļa maksātājiem attiecībā uz noteiktām, D pielikumā uzskaitītām darbībām, ja tās neveicniecīgā apjomā. Tādā nav svarīgi, vai šīs sarakstā minētās darbības valsts veic, īstenojot publisko varu.

81. D pielikumā minētās jomas – tajā skaitā arī telekomunikācijas – pamats attiecas uz saimnieciskiem darījumiem (28), ko valsts tikai to sabiedriskā nozīmīguma dēļ bieži veic vai [attiecīgi] veica, īstenojot publisko varu, bet ko var piedvā ar privāti uzņēmumi (29). Tostarp dažas no minētajām ekonomikas nozarēm ir liberalizētas. Tajās privāti uzņēmumi faktiski konkurē ar daļēji privatizētiem, daļēji vīl joprojā valstij piederošiem bijušajiem monopoluzņēmumiem. Acīmredzot Sestā PVN direktīva jau tās pieņemšanas brīdī 1977. gadā vīr šādas attēstības iespējamību.

82. Ja mobilo sakaru frekvenču piešķiršana nav kvalificējama kā nenozīmīga darbība telekomunikāciju jomā, tad tai katrā ziņā ir jāpiemēro PVN, neskatoties uz to, vai tā ir veikta, īstenojot publisko varu, un vai tā rada konkrētus konkurences traucējumus.

83. Ēmot vīr normas struktūru, pāc pirmā, otrā un trešā [prejudiciālā] jautājuma izvēršanas vispirms ir jāizskata piektais jautājums, kas skar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmās daļas interpretāciju. Proti, tikai tad, ja saskaņā ar šo normu frekvenču izmantošanas tiesības tika piešķirtas, īstenojot valsts varu, ir jāizvērtē, vai valsts iestāde, kas šīs tiesības piešķēra, saskaņā ar 4. panta 5. punkta otro daļu tomēr ir uzskatāma par nodokļu maksātāju tādā, ka pretējā

gad?jum? var?tu rasties nopietni konkurences trauc?jumi.

2) Par pirmo prejudici?lo jaut?jumu: Vai telekomunik?ciju j?dziens Sest?s direkt?vas D pielikum? ietver ar? frekven?u izmantošanas ties?bu p?rdošanu izsol??

84. Lietas dal?bniekiem pamata liet? ir domstarp?bas jaut?jum? par to, vai “telekomunik?ciju” j?dziens D pielikuma 1. punkt? attiecas tikai uz telekomunik?ciju pakalpojumu (30) sniegšanu – šo viedokli p?rst?v atbild?t?ja, liet? iesaist?t?s vald?bas un Komisija – vai ar? uz cit?m ar to saist?t?m darb?b?m, t?nad ar? uz frekven?u izmantošanas ties?bu pieš?iršanu, k? to uzskata pras?t?ji.

85. D pielikuma tekst? nav nor?žu, kas ?autu noskaidrot šo str?d?go jaut?jumu. Tam, ka v?cu valodas versij? tiek izmantots tagad jau novecojis telekomunik?ciju nozares [*Fernmeldewesen*], nevis telekomunik?ciju [*Telekommunikation*] j?dziens, nevar pieš?irt jelk?du noz?mi. Cit?s valodu versij?s šaj? viet? izmanto attiec?gaj? valod? joproj?m lietojamo j?dzienu (skat., piem?ram, *telecommunications* vai attiec?gi *télécommunications*). Turkl?t j?dzieni *Fernmeldewesen* un *Telekommunikation* ir sinon?mi.

– V?sturisk? interpret?cija

86. V?sturisk?s interpret?cijas gad?jum? var?tu apgalvot, ka telekomunik?ciju nozares j?dziens nevar attiekties uz mobilo sakaru licen?u pieš?iršanu priv?tiem uz??mumiem, jo direkt?vas pie?emšanas br?d? 1977. gad? telekomunik?ciju pakalpojumu vienpersoniski sniedza valsts pasta administr?cijas. T?d?? ir iesp?jams, ka Kopien? likumdev?js s?kotn?ji neparedz?ja tiesisko regul?jumu attiec?b? uz radio frekven?u pieš?iršanu priv?tiem tirgus dal?bniekiem.

87. Katr? zi?? *T-Mobile Austria* ierosina v?sturisk?s interpret?cijas ietvaros ?emt v?r? faktisko apst?k?u mai?u (evolucion?r? interpret?cija) un jaut?t, k?du tiesisko regul?jumu b?tu grib?jis noteikt v?sturiskais likumdev?js, ?emot v?r? pašreiz?jo situ?ciju (31). No š?da viedok?a [raugoties], kopum? nevar noliegt, ka likumdev?js telekomunik?ciju nozares j?dzien? b?tu grib?jis iek?aut ar? radio frekven?u pieš?iršanu.

88. Tom?r v?sturiskajai interpret?cijai katr? zi?? ir tikai otrš?ir?ga noz?me un viena pati t? neko neizš?ir (32). Gluži pret?ji, Sest?s PVN direkt?vas noteikumi turkl?t ir j?interpret? sist?miski un it ?paši, ?emot v?r? t?s m?r?i.

– Sist?misk? interpret?cija

89. No sist?misk? viedok?a vispirms noz?me var?tu b?t Sest?s direkt?vas 9. panta 2. punkta e) apakšpunkta desmitaj? ievilkum? (33) ietvertajai telekomunik?ciju pakalpojumu defin?cijai. T? ir formul?ta š?di:

“Par telekomunik?ciju pakalpojumiem uzskata t?dus pakalpojumus, kas saist?ti ar sign?lu, rakst?tu tekstu, att?lu, ska?u vai cita veida inform?cijas p?rraidi, emisiju vai uztveri pa vadiem, radio, optisk?m vai cit?m elektromagn?tisk?m sist?m?m, tostarp ar? t?dus pakalpojumus, kas saist?ti ar ties?bu nodošanu vai pieš?iršanu izmantot š?das p?rraides, emisijas vai uztveres jaudas. [..]”

90. 9. pant? noteikts, kura vieta ir j?uzskata par pakalpojuma sniegšanas vietu. Šaj? sakar? 2. punkta e) apakšpunkt? ar? attiec?b? uz taj? aprakst?tajiem telekomunik?ciju pakalpojumiem noteikts, ka p?robežu pakalpojumu gad?jum? pakalpojuma sniegšanas vieta ir vieta, kur klients ir re?istr?jis savu uz??mumu vai kur tam ir past?v?ga iest?de.

91. Cikt?l dažas vald?bas un Komisija visp?r uzskata par vajadz?gu no š?s defin?cijas izdar?t

ielk?dus secin?jumus, t?s uzskata, ka š? defin?cija attiecas tikai uz telekomunik?ciju pakalpojumiem šaur? noz?m?. P?c vi?u dom?m, šaj? noteikum? min?t?s ties?bas izmantot “p?rraides, emisijas vai uztveres jaudas” attiecas uz infrastrukt?ru, nevis uz frekven?u izmantošanas ties?b?m.

92. Daži pras?t?ji no š? fragmenta, kas ang?u valodas versij? skan “including the related transfer or assignment of the right to use capacity for such transmission, emission or reception”, izdara pret?ju secin?jumu. J?dziens *capacity* tiekot izmantots tieši *frequency spectrum capacity* noz?m?.

93. Š?iet, ka ang?u valodas versija pie?auj šo interpret?ciju. Tom?r citas valodu versijas pamato liet? iesaist?to vald?bu un Komisijas interpret?ciju (34). Past?vot iesp?jam?m atš?ir?b?m starp valodu versij?m, b?tisku noz?mi ieg?st attiec?g? noteikuma j?ga un m?r?is (35), kas šaj? gad?jum? ar? noraida iesp?ju, ka noteikums attiecas uz radio frekven?u pieš?iršanu.

94. Proti, k? pamatoti uzsver N?derlandes vald?ba, tiesiskajam regul?jumam j?nodrošina, lai trešo valstu sniegtie telekomunik?ciju pakalpojumi, ko izmanto klienti Kopien?, tiktu aplikti ar nodokli Kopien? (36). Šis apsv?rums attiecas tikai uz telekomunik?ciju pakalpojumiem šaur? noz?m?. Frekven?u izmantošanas ties?bas katr? zi?? pieš?ir attiec?g?s valsts iest?des. Turkl?t pirc?ji, t?gad pakalpojuma sa??m?ji, liel?koties ar? ir re?istr?ti valst?, kur? tiem ir pieš?irtas frekvences, jo nav iedom?jams, ka UMTS mobilo sakaru t?klu var izveidot un p?rvald?t bez attiec?gaj? valst? str?d?joša uz??muma vai meitas sabiedr?bas.

95. Dažas vald?bas un Komisija nor?da ar? uz attiec?gaj?s iekš?j? tirgus direkt?v?s iek?auto telekomunik?ciju pakalpojumu defin?ciju. Tiesas praksei piln?b? atbilst tas, ka Sest?s PVN direkt?vas interpret?cij? tiek ?emtas v?r? ar? defin?cijas attiec?go jomu reglament?jošos ties?bu aktos, kuru m?r?i nav pretrun? PVN ties?b?m (37).

96. Padomes 1990. gada 28. j?nija Direkt?vas 90/387/EEK par telekomunik?ciju pakalpojumu iekš?j? tirgus izveidi, ?stenojot atkl?ta t?kla noteikumus (38), 2. panta 4. punkt? telekomunik?ciju pakalpojumi defin?ti k? “pakalpojumi, kas piln?b? vai da??ji ietver sev? sign?lu p?rraidi un maršrut?šanu telekomunik?ciju t?kl?, izmantojot telekomunik?ciju procesus, iz?emot radio un telev?zijas apraidi”. Atbilstoši šai defin?cijai frekven?u izmantošanas ties?bu pieš?iršana nav telekomunik?ciju pakalpojums.

97. Tom?r ir šaubas par to, vai iepriekš min?t?s defin?cijas var neierobežoti attiecin?t uz D pielikumu, jo t?s attiecas uz telekomunik?ciju *pakalpojumiem (telecommunication services)*, turpret? D pielikum? ir min?tas telekomunik?cijas (*telecommunications*). Šis j?dziens b?tu j?saprot k? plaš?ks š?s darb?bas jomas apraksts, kas sev? ietver v?l citas darb?bas, ne tikai telekomunik?ciju pakalpojumus šaur? noz?m?.

– Teleolo?isk? interpret?cija

98. Tom?r izš?iroša noz?me ir Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta trešaj? da?? ietvert? tiesisk? regul?juma j?gai un m?r?im kop? ar D pielikumu. Atbilstoši ?ener?ladvok?ta Alb?ra izteikumiem D pielikum? uzskait?t?s darb?bas ir darb?bas, kuru saist?ba ar ekonomiku ir prim?ra un ac?mredzama (39).

99. T? k? š?das darb?bas *parasti* veic vai var veikt ar? priv?ti uz??mumi, princip? tiek pie?emts, ka konkurence tiek b?tiski ietekm?ta. Š? tiesisk? regul?juma m?r?is ir š?d? situ?cij? piel?dzin?t valsti priv?tam nodok?a maks?t?jam. Citus valsts dar?jumus saska?? ar otro da?u apliek ar PVN tikai konkr?t? gad?jum?, ja tie rada noz?mgus konkurences trauc?jumus.

100. Valsts piel?dzin?šana priv?tam nodok?a maks?t?jam ir pie?aujama tikai attiec?b? uz

telekomunikāciju pakalpojumiem šaurā nozīmē, jo šos pakalpojumus tagad var sniegt arī privāti uzņēmumi. Turpretī pirmreizējā frekvences izmantošanas tiesību piešķiršana patreizējā attīstības posmā (40) ir funkcija, kas ir ietverta valsts kompetencē (41). Pat ja noteiktos apstākļos frekvences izmantošanas tiesību piešķiršana konkurēt ar privātu struktūru īstenotu šādu tiesību tīrīšanu (42), šīs darbības gadījumā valsts nav jāpielīdzina privātiem nodokļiem maksājumiem. Gluži pretēji, katrā ziņā ir jāpārbauda, vai valsts veiktais darījums atbilstoši Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrajai daļai ir jāaplūk ar nodokli, lai nodrošinātu konkurences aizsardzību.

101. Tādēļ uz pirmo prejudiciālo jautājumu ir jāatbild, ka jādziens “telekomunikācijas” Sestās direktīvas D pielikuma 1. punktā pašreizējā attīstības posmā neattiecas uz valsts īstenoto frekvences izmantošanas tiesību piešķiršanu, lai sniegtu mobilo sakaru pakalpojumus.

3) Par otro un trešo prejudiciālo jautājumu: nozīmīga darbība Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešās daļas nozīmē

102. Saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta trešo daļu ir jābūt izpildītiem diviem nosacījumiem, lai publisko tiesību subjektus katrā ziņā uzskatītu par nodokļa maksātājiem – tiem ir jāveic kāda no D pielikumā minētajām darbībām un šīs darbības apjoms nedrīkst būt nenozīmīgs.

103. Kā jau secināts atbildē uz otro jautājumu, *Telekom-Control-Kommission* īsteno frekvences izmantošanas tiesību piešķiršanu nav darījums telekomunikāciju jomā Sestās direktīvas D pielikuma 1. punkta izpratnē.

104. Līdz ar to nav jāizvērtē, vai darbības apjoms ir nenozīmīgs, neskatoties uz to, ka daļēji valsts šīs darbības rezultātā saņem nozīmīgu atlīdzību, uz ko attiecas trešais prejudiciālais jautājums. Nozīmes nav arī iespējamam sekam, ko rada šājs jautājums ar direktīvu nesaderīgi transponētie valsts tiesību akti. Tādēļ uz otro un trešo jautājumu nav jāatbild.

4) Par piekto prejudiciālo jautājumu: publiskās varas īstenošana Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmās daļas nozīmē

105. Saskaņā ar Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmo daļu ir jābūt izpildītiem abiem nosacījumiem, lai būtu spēkā nodokļa neuzlikšanas norma, proti, darbība ir jāveic publisko tiesību subjektam un tam ir jāiesaistās darbībā publiskās pārvaldes iestādes statusā (43).

106. Attiecībā uz pirmo nosacījumu Tiesa ir atzinusi, ka privātpersonas darbība nav atbrīvota no PVN tikai tādēļ, ka ar to tiek īstenotas darbības, kas kā tādās ir valsts varas kompetencē (44). Turklāt Tiesa to it īpaši attiecināja uz patstāvīgām ekonomiski aktīvām personām, kas nav ietvertas publiskajā pārvaldē (45).

107. *Telekom-Control-Kommission* ietilpst *Telekom-Control GmbH* sastāvā. Kaut gan pēc formas tā ir atbilstoši privātmēģa tiesību dibināta sabiedrība, neviens no lietās daļēji neapšaubā, ka *Telekom-Control-Kommission* ir jāuzskata par publiskās pārvaldes daļu. Iesniedzājtiesai ir jāizvērtē, vai atbilstoši valsts tiesību normām šī kvalifikācija ir pareiza.

108. Otro nosacījumu Tiesa spriedumā lietā *Fazenda Pública/Câmara Municipal do Porto* (46) ir precizējusi šādi:

“Apmēru, kādā publisko tiesību subjektu piemēro nodokļa atbrīvojumu, pēdējā nosacījumā gadījumā var noteikt, pamatojoties uz attiecīgo darbību īstenošanas kārtību [...] [(47)].

Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru darbība valsts iestādes statusā Sestās direktivas 4. panta 5. punkta pirmās daļas izpratnē nozīmē darbību, ko publisko tiesību subjekti veic publisko tiesību paša tiesiskā regulējuma ietvaros. Tas neattiecas uz darbībām, kuras tās veic ar tādām pašām tiesiskiem nosacījumiem kā privātie tirgus dalībnieki [...] [(48)].”

109. Turklāt Tiesa ir nospriedusi, ka šajā pārbauzē netiek izvērtēts darbības priekšmets vai mērķis (49).

110. Prasītāji uzskata, ka, pārdodot izolēto frekvenču izmantošanas tiesības, valsts ir rīkojusies kā privāts tirgus dalībnieks. Tā ir izmantojusi privāto tiesību darbības formu un ir saņēmusi nozīmīgas summas kā atlīdzību par frekvenču piešķiršanu.

111. Turpretī lietā iesaistītās dalībvalstis un Komisija uzsver, ka saskaņā ar attiecīgajiem Kopienas tiesību un valsts tiesību aktiem frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršana ir tikai valsts kompetencē, kurai turklāt ir jāizpilda pašas saistības.

112. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka saskaņā ar Direktivas 97/13 2. panta 1. punkta a) apakšpunktu individuālās licences telekomunikāciju tīklu izmantošanai drīkst izsniegt tikai valsts regulatīvā iestādē. Turklāt iestādei ir jāievēro direktivas 9. un 10. pantā minētās norādes. Ja dalībvalsts izsniedz tikai ierobežotu skaitu individuālu licenču, tai izvēle ir jāizdara, balstoties it īpaši uz objektīviem, nediskriminējošiem, sīki izstrādātiem, pārskatāmiem un samērīgiem kritērijiem (Direktivas 97/13 10. panta 3. punkts). Attiecībā uz šajā sakarā iekasētajiem maksājumiem ir spēkā Direktivas 97/13 11. panta 2. punktā minētās norādes.

113. Pat ja galīgais valsts tiesību izvērtējums ir iesniedzējtiesas kompetencē, nav šaubu par to, ka saskaņā ar Likumu par telekomunikācijām frekvences pirmo reizi var piešķirt tikai *Telekom-Control-Kommission*. Saistības, kādas tai šajā sakarā uzliek valsts tiesības, balstās uz Direktivas 97/13 norādēm.

114. Neviens privāto tiesību subjekts nevar tieši piešķirt attiecīgās tiesības. Privāto tiesību subjekti katrā ziņā var viens otram nodot valsts piešķirtās frekvences. Tomēr [frekvenču] nodošana nav salīdzināma ar pirmreizējo piešķiršanu, jo tā balstās tikai uz atvasinātām izmantošanas tiesībām, turpretī pirmreizējā [frekvenču] piešķiršana ir valstij raksturīga funkcija. Naudaszīmju apmaiņu starp privāto tiesību subjektu tīklu ar nevar pielīdzināt valsts tiesībām tās izdot. No tā var secināt, ka frekvenču izmantošanas tiesību pārdošana izolēto darbībā, kurā publisko tiesību subjekts rīkojas kā valsts iestāde.

115. Tas nav pretrunā apstāklim, ka valsts frekvences piešķiršana izsoles ceļā – procedūra, kas ir raksturīga civiltiesībām un ko tādējādi var izmantot arī privāto tiesību subjekti.

116. Turklāt var palikt atklāts jautājums, kāda nozīme izsolei ir visas [frekvenču] piešķiršanas procedūras kontekstā. Daži prasītāji šajā sakarā uzskata, ka izsoles ceļā ir noslēgti civiltiesiskie līgumi par frekvenču izmantošanas tiesību atzīšanu. Turpretī citi [prasītāji] atzīst, ka šīs tiesību piešķiršana ir notikusi vīlī, pieņemot administratīvo aktu. Tādējādi izsole ir tikai palīdzējusi izvēlēties uzņēmumus, kuriem tiesības pēc tam nodotas administratīvā veidā.

117. Tiesa par noteicošo faktoru gan ir atzinusi darbības kārtību. Tomēr būtu nepietiekami saprast to tikai kā jautājumu “kādā veidā”, tātad, kā darbības formu. Gluži pretēji, pirmkārt, būtisks ir jautājums, vai privāto tiesību subjekti, pamatojoties uz attiecīgajiem tiesību aktiem, vispār var

veikt l?dz?gu darb?bu. Ja tas t? b?tu, valsts b?tu j?uzskata par nodok?u maks?t?ju, lai neapdraud?tu PVN iekas?šanas neitralit?ti. Turpret? apst?klis, ka valsts, pildot tikai tai pieš?irt?s pilnvaras, izmanto civilties?b?s noteiktu proced?ru, neietekm? fisk?lo neitralit?ti.

118. Pras?t?ju izvirz?t? t?ze noz?m?, ka valsts vara tiek ?stenota tikai, valstij pie?emot administrat?vus aktus, t?gad publisk? vara tiek ?stenota šaur? noz?m?. Tom?r š?du interpret?ciju Tiesa skaidri noraida savos spriedumos liet?s saist?b? ar ce?u nodok?iem par automa?istr??u izmantošanu (50).

119. Tom?r spriedum? liet? *Fazenda Pública/Câmara Municipal do Porto* (51) Tiesa no fakta, ka p?rvaldot sabiedrisk?s autost?vvietas tika pild?tas valsts varas funkcijas, izdar?ja secin?jumu, ka uz darb?bu attiecas ?pašs publisko ties?bu regul?jums. Administrat?va darb?ba, kur? valsts un pilsonis atrodas padot?bas attiec?b?s, saska?? ar Tiesas viedokli liecina par valsts varas ?stenošanu Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta pirm?s da?as izpratn?, tom?r nav oblig?ts nosac?jums (52).

120. Turkl?t atsaukšan?s uz atbilstoš?m ties?bu norm?m attiec?b? uz darb?bas formu var?tu apdraud?t vienveid?gu Sest?s PVN direkt?vas piem?rošanu, jo ir iesp?jams, ka daž?s dal?bvalst?s valsts plaš?k izmanto priv?to ties?bu darb?bas formas nek? cit?s. Ar? publisko ties?bu darb?bas formu norobežošana no priv?to ties?bu darb?bas form?m daž?du valstu ties?bu sist?m?s var b?t atš?ir?ga.

121. Turkl?t j?nor?da uz to, ka Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta pirm? da?a tikai prasa, lai dar?jumus veiktu *valsts iest?des*. T?d?? frekven?u izmantošanas ties?bu izsoli nedr?kst apl?kot izol?ti (53). Gluži pret?ji, š? darb?ba iek?aujas kop??j? frekven?u spektra p?rvald?bas un telekomunik?ciju sektora regul?šanas kontekst?. Šaj? kontekst? valsts b?t?b? pilda publisk?s varas funkcijas, piem?ram, transpon?jot valsts ties?b?s *UMTS* l?muma nor?des vai iekš?j? tirgus direkt?vas.

122. Turkl?t pretrunu nav ar? taj? apst?kl?, ka attiec?gaj? izv?rt?jum? tiek ?emts v?r? plaš?ks darb?bas juridiskais konteksts, turpret? t?s k? saimnieciskas darb?bas kvalific?šan? noteicošais ir tikai ?r?j? norise. Gluži pret?ji, tas tieši atbilst Sest?s direkt?vas 4. panta lo?ikai – s?kotn?ji ar 1. un 2. punkta plašu interpret?ciju nodrošin?t direkt?vas visaptverošu piem?rošanu, bet p?c tam, piem?rojot 5. punktu, ?emt v?r? valsts darb?bas ?pašo tiesisko regul?jumu.

123. Visbeidzot, frekven?u izsoles kvalific?šanu par darb?bu, kas veikta, ?stenojot publisko varu, neietekm? apst?klis, ka valsts r?kotas izsoles rezult?t? tiek g?ti noz?m?gi ien?kumi. Tas – k? jau iepriekš min?ts – valsts darb?bai gan var pieš?irt saimnieciskas darb?bas raksturu Sest?s direkt?vas 4. panta 2. punkta izpratn?. Tom?r, ja valsts darbojas, pamatojoties uz ?pašu tiesisko rež?mu, kas ir piem?rojams tikai valstij, t? tom?r ir publisk?s varas ?stenošana.

124. T?d?j?di uz piekto prejudici?lo jaut?jumu ir j?atbild:

Par darb?bu valsts iest?des status? Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta pirm?s da?as noz?m? ir j?uzskata t?da darb?ba, kuru publisko ties?bu subjekti ?steno publiskaj?s ties?b?s noteikta ?paša rež?ma ietvaros. Publisk? vara tiek ?stenota ar? taj? gad?jum?, ja valsts, pildot tikai tai pieš?irt?s funkcijas, izmanto civilties?b?s noteiktu proced?ru vai savas darb?bas rezult?t? g?st noz?m?gus ien?kumus.

5) Par ceturto prejudici?lo jaut?jumu: Vai uzl?košana par person?m, kas nav nodok?a maks?t?ji, rada noz?m?gus konkurences trauc?jumus?

125. Saska?? ar Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otro da?u valsts iest?des ir uzskat?mas par

nodok?a maks?t?jiem ar? to darb?bu gad?jum?, kuros t?s iesaist?s k? valsts iest?des, ja to uzl?košana par person?m, kas nav nodok?u maks?t?ji, rad?tu noz?m?gus konkurences trauc?jumus.

126. Tiesa spriedum? liet? *Comune di Carpaneto Piacentino* noteica, ka dal?bvalstu pien?kums ir:

“piem?rot nodok?u rež?mu publisko ties?bu subjektiem par darb?b?m, kur?s tie iesaist?s k? valsts iest?des, ja š?s darb?bas, konkur?jot ar tiem, var veikt ar? priv?to ties?bu subjekti un to uzl?košana par person?m, kas nav nodok?u maks?t?ji, var rad?t noz?m?gus konkurences trauc?jumus [...]” (54).

127. Pieš?irt frekven?u izmantošanas ties?bas var tikai valsts, t?d?? frekven?u izsoles br?d? nepast?v konkurence starp vien?diem valsts un citu tirgus dal?bnieku pakalpojumiem. Tom?r pras?t?ji izvirza argumentu, ka valsts ?stenota radio frekven?u pieš?iršana, kas ir atbr?vota no PVN, var konkur?t ar n?kotn? iesp?jamu frekven?u izmantošanas ties?bu t?l?ku p?rdošanu, ko ?stenos priv?ti tirgus dal?bnieki.

128. Šaj? sakar? vispirms ir j?konstat?, ka nodok?a maks?t?ja vai attiec?gi personas, kas nav nodok?a maks?t?js, statuss ir j?nosaka dar?juma veikšanas br?d? (55). T?d?? princip? dar?jumam konkurence ir j?ietekm? ar? tieši šaj? br?d?.

129. Ir j?b?t izpild?tam nosac?jumam, ka radio frekven?u pieš?iršanas br?d? jau past?v attiec?gu izmantošanas ties?bu tirgus, t.i., pirmk?rt, jau ir j?past?v l?dz?g?m izmantošanas ties?b?m un, otrk?rt, priv?to ties?bu subjektiem j?b?t iesp?jai š?s ties?bas nodot. Tikai š?du nosac?jumu gad?jum? valsts ?stenot? radio frekven?u pieš?iršana var konkur?t ar priv?to ties?bu subjektu ?stenoto radio frekven?u izmantošanas ties?bu nodošanu.

130. Tiesa spriedum? liet? *Taksatorringen* (56) gan attiec?gi atzina, ka Sest?s direkt?vas 13. panta A da?as 1. punkta f) apakšpunkts attiecas ar? uz konkurences trauc?jumiem, kas var b?t par iemeslu atbr?vojumam no PVN n?kotn?. Tom?r tiem ir j?b?t re?liem draudiem rad?t konkurences trauc?jumus (57).

131. Kaut gan pašreiz neviens konkurents nepied?v? ar PVN apliekamus konkur?jošus pakalpojumus, draudi rad?t konkurences trauc?jumus var b?t re?li. Nevienl?dz?ga s?kotn?j? situ?cija pati par sevi var attur?t potenci?los konkurentus akt?vi iesaist?ties tirg?. Turpret? attiec?gu faktisku draudu nav taj? gad?jum?, ja, pamatojoties uz tiesisko regul?jumu, neviens potenci?lais konkurents nevar iesniegt ar valsts pieš?iram?m radio frekvenc?m konkur?jošu pied?v?jumu.

132. Attiec?b? uz *UMTS* mobilo sakaru frekvenc?m ir j?atz?st, ka izsoles br?d? 2000. gad? tirg? nebija pieejamas l?dz?gas frekven?u izmantošanas ties?bas. Skaidr?bas nav par to, vai tas attiecas ar? uz *GSM/DCS/1800* frekven?u izmantošanas ties?b?m, ko 1999. gad? pieš??ra uz??mumam *tele.ring*, un uz Zemes grupveides radiosakaru *TETRA* frekvenc?m, ko 2000. gada febru?r? pieš??ra uz??mumam *master?talk*.

133. Ja iesniedz?jtiesa secina, ka attiec?gaj? laika posm? jau bija pieejamas l?dz?gas frekven?u izmantošanas ties?bas, tad p?c tam ir j?noskaidro, vai atbilstoši tobr?d sp?k? esošaj?m valsts ties?bu norm?m priv?tie ties?bu subjekti t?s jau var?ja nodot viens otram. Turkl?t ties?bu nodošanai starp priv?tiem ties?bu subjektiem ir j?b?t ar PVN apliekamai darb?bai.

134. Nav apstr?dams, ka tikai 2003. gad? p?c Likuma par telekomunik?cij?m groz?jumiem k?uva iesp?jama frekven?u tirdzniec?ba šaur? noz?m?, attiec?b? uz ko ir sp?k? Direkt?vas 2002/21 9. panta 4. punkta nor?des. Tom?r frekven?u izmantošanas ties?bu nodošana, kas ir iesp?jama p?c

attiec?go likuma groz?jumu pie?emšanas, nek?di neietekm? konkurenci frekven?u pieš?iršanas
br?d?. Ta?u, ja valsts tagad atk?rtoti pieš?irtu frekvences, šis apst?klis b?tu j??em v?r? (58).

135. Tomēr lietas daļēniekiem ir domstarpības par to, vai pirms tam pastāv iespēja nodot koncesiju, ieskaitot ar to saistītās frekvenču izmantošanas tiesības, ir darījums, kas konkurē ar valsts īstenoto frekvenču piešķiršanu (59). Tas ir atkarīgs no valsts tiesību normu interpretācijas, kas ir iesniedzējtiesas kompetencē.

136. Pat, ja *TETRA* un *GSM* frekven?u gad?jum? jau eksist?ja potenci?la konkurence starp valsts ?stenotu frekven?u pieš?iršanu un priv?to subjektu ?stenotu frekven?u p?rdošanu, valsts ?stenotais dar?jums b?tu j?apliek ar nodokli tikai taj? gad?jum?, ja nodok?a nepiem?rošana p?c iesniedz?jtiesas atzinuma var?tu rad?t *nopietnus* konkurences trauc?jumus Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr?s da?as noz?m?.

137. T?, piem?ram, b?tu gad?jum?, ja valsts *gala pat?r?t?jiem* sniegtu to pašu pakalpojumu, ko sniedz priv?tie uz??mumi, t?d?? klientiem vien? gad?jum? cena b?tu j?maks? bez PVN, bet otr? gad?jum? – ar PVN (60). T? k? gala pat?r?t?jiem nav ties?bu uz priekšnodok?a atskait?šanu, priv?t? tirgus dal?bnieka sniegtais pakalpojums b?tu par pilnu PVN summu d?rg?ks.

138. Turpret? *nodok?a maks?t?js* frekven?u izmantošanas ties?bas ieg?d?jas no priv?to ties?bu subjekta tikai ?pašos gad?jumos, un šis dar?jums, iesp?jams, b?tu maz?k izdev?gs par [frekven?u] ieg?di no valsts, jo PVN var vai nu uzreiz atskait?t k? priekšnodokli vai ar? sa?emt atpaka? ?s? laik?. Ar iepriekš?ju finans?jumu saist?tie izdevumi absol?tos skait?os gan var veidot iev?rojamās summas. Tom?r, sal?dzinot ar kop?jiem izdevumiem frekven?u izmantošanas ties?bu ieg?dei, šie izdevumi princip? nerasniedz t?du apm?ru, kas var?tu b?t par iemeslu nopietniem konkurences trauc?jumiem.

139. Kaut gan tirdzniecība ar *UMTS* frekvencām kļuva iespējama tikai pēc to piešķiršanas un pēc attiecīgā tiesiskā regulējuma pieņemšanas, kas nosaka frekvencu nodošanas kārtību, prasījumi uzskata, ka arī šajā gadījumā valsts īstenotās frekvencu piešķiršanas darbības, kas netiek apliktas ar PVN, var rasties konkurences traucējumi.

140. Tom?r, k? jau iepriekš min?ts, pirmk?rt, attiec?g? dar?juma laik? ir j?b?t potenci?laj?m konkurences attiec?b?m. Nepietiek tikai ar iesp?ju, ka v?l?k šaj? sakar? tiks pie?emts nepieciešamais tiesiskais regul?jums. Pien?kums maks?t nodokli nevar b?t pak?rtots vair?k vai maz?k droš?m prognoz?m. Otrk?rt, maz?k izdev?gu situ?ciju person?m, kas *UMTS* frekven?u izmantošanas ties?bas v?l?k ieg?d?jas no priv?t? tirgus dal?bnieka, veido tikai iesp?jam?s finans?juma izmaksas saist?b? ar priekšnodokli, kas nav uzreiz atskait?ms, tom?r šis apst?klis nav pamats nopietniem konkurences trauc?jumiem.

141. Jo ilg?ks laika posms š?ir valsts ?stenoto frekven?u pieš?iršanu no frekven?u tirdzniec?bas ieviešanas, jo vair?k ir izmai?u tirgus situ?cij? kopum?. Turkl?t palielin?s citu faktoru, piem?ram, frekven?u izmantošanas ekonomisk?s v?rt?bas atk?rtotas noteikšanas, ?emot v?r? [jaunas] tehnikas par?d?šanas, kas konkur? ar UMTS mobilajiem sakariem, noz?me sal?dzin?jum? ar iesp?jamu likvidit?tes tr?kumu, uz laiku ieguldot l?dzek?us priekšnodok?a samaks?. Ar? šis apsv?rums liecina par to, ka par konkurences trauc?jumiem Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta otr?s da?as noz?m? princip? var run?t tikai tad, ja pakalpojumi ir pieejami aptuveni vien? un taj? paš? laik? un potenci?lais pirc?js faktiski var izv?l?ties starp diviem l?dz?giem pied?v?jumiem.

142. T?d?j?di uz ceturto prejudici?lo jaut?jumu ir j?atbild:

Nozīmīgi konkurences traucējumi Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas nozīmī ir tikai reālu draudu gadījumā, ka valsts uzliktā maks par personu, kas nav nodokļa, maksājuma

būtiski ietekmē esošo vai potenciālo tirgus dalībnieku, kas piedāvā konkurētspējīgus pakalpojumus, situāciju konkurences jomā. Šādi draudi principā nepastāv, ja, pamatojoties uz tiesisko regulējumu valsts pakalpojumu sniegšanas brīdā, neviena privātais tirgus dalībnieks nevar tirgū piedāvāt ar valsts pakalpojumiem konkurētspējīgus pakalpojumus.

C – Par septiņto prejudiciālo jautājumu: Vai maksājumi par frekvenču izmantošanu ir bruto summas vai neto summas?

143. Uzdodot šo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai atbilstoši Sestajai direktīvai maksājumi par frekvenču izmantošanu ir jāuzskata par bruto vai par neto summām, tātad, vai summām, par kurām ir panākta vienošanās, jau ir iekavots PVN vai arī PVN vēl ir jāpieskaita pie attiecīgajām summām.

144. Tā kā ir konstatēts, ka frekvenču piešķiršana nav ar PVN apliekams darījums, uz septiņto prejudiciālo jautājumu nav jāatbild.

145. Neatkarīgi no tā Sestajā direktīvā nav nevienas norādes attiecībā uz šo jautājumu. Tas, vai maksājums ir iekavots PVN, drīzāk ir atkarīgs no līgumslēdzēju pušu konkrētas vienošanās. Ja tā nav skaidra, vienošanās saturs ir jānosaka, pamatojoties uz attiecīgo valsts tiesību interpretācijas noteikumiem, kas ir dalībvalstu tiesu iestāžu kompetencē.

V – Secinājumi

146. Noslogumā es piedāvāju Tiesai uz *Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien* [prejudiciālajiem] jautājumiem atbildēt šādi:

- 1) pamata prāvā apstākļos valsts iestādes rīkot tiesību izsole, kas ļauj noteikt laika posmā izmantot noteiktas elektromagnētiskā spektra daļas, lai sniegtu mobilo sakaru pakalpojumus, ir jāuzskata par pastāvīgu bezērmeniskas lietas izmantošanu, lai gūtu no tās ienākumus un tādējādi – par saimniecisko darbību Padomes 1977. gada 17. maija Sestās direktīvas 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze, 4. panta 1. un 2. punkta izpratnē;
- 2) jēdziens “telekomunikācijas” Sestās direktīvas D pielikuma 1. punktā pašreizējā attēstības posmā neattiecas uz valsts īstenoto frekvenču izmantošanas tiesību piešķiršanu, lai sniegtu mobilo sakaru pakalpojumus;
- 3) par darbību valsts iestādes statusā Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta pirmās daļas nozīmē ir jāuzskata tāda darbība, kuru publisko tiesību subjekti īsteno publiskajās tiesībās noteikta īpaša režīma ietvaros. Publiskā vara tiek īstenota arī tajā gadījumā, ja valsts, pildot tikai tai piešķirtās funkcijas, izmanto civiltiesības noteiktu procedūru vai savas darbības rezultātā gūst nozīmīgus ienākumus;
- 4) nozīmīgi konkurences traucējumi Sestās direktīvas 4. panta 5. punkta otrās daļas nozīmē ir tikai reālu draudu gadījumā, ka valsts uzlikšana par personu, kas nav nodokļa maksātājs, būtiski ietekmē esošo vai potenciālo tirgus dalībnieku, kas piedāvā konkurētspējīgus pakalpojumus, situāciju konkurences jomā. Šādi draudi principā nepastāv, ja, pamatojoties uz tiesisko regulējumu valsts pakalpojumu sniegšanas brīdā, neviena privātais tirgus dalībnieks nevar tirgū piedāvāt ar valsts pakalpojumiem konkurētspējīgus pakalpojumus.

1 – Oriģinālvārda – vācu.

2 – IMT2000 – *International Mobile Telecommunications-2000* (Starptautiskie mobilie telesakari

2000; Starptautiskās telekomunikācijas savienības [International Telecommunication Union], turpmāk tekstā – “ITU”, izstrādāts standarts); UMTS – Universal Mobile Telecommunications System (universālā mobilo telekomunikāciju sistēma; Eiropas Pasta un telesakaru administrāciju konferences, turpmāk tekstā – “CEPT”, un Eiropas telekomunikāciju standartu institūta [European Telecommunications Standards Institute], turpmāk tekstā – “ETSI”, izstrādāts standarts, t.s. IMT2000 īmenes sastāvdaļa).

3 – Global System for Mobile Communications (Globālā mobilo sakaru sistēma).

4 – Terrestrial Trunked Radio. Tuvāka informācija par šo digitālo radio standartu ir atrodamā TETRA MoU Association Ltd mājas lapā (www.tetramou.com).

5 – Padomes 1977. gada 17. maija Sestā direktīvā 77/388/EEK par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem – Kopējā pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (OV L 145, 1. lpp.).

6 – Lieta C-369/04 *Hutchison u.c.*

7 – Atbildētāja pamata prāvā norāda, ka attiecīgajā laika posmā noteikums bija citādi formulēts, proti – ja komersants sniedz pakalpojumu, par ko ir maksājams nodoklis, komersants var un – gadījumā, ja tas šos darījumus veic cita komersanta uzņēmuma interesēs – tam pārcēdējā minētā komersanta pieprasījuma ir jāizsniedz rīcība, kuros atsevišķi ir norādīta nodokļa summa.

8 – CEPT ir starptautiska organizācija, kurā pašreiz ietilpst 46 Eiropas valstu pasta un telekomunikāciju jomu regulējošās iestādes (tuvāka informācija ir pieejama organizācijas mājas lapā – www.cept.org).

9 – Tajā ir minētas šādas frekvenču joslas: 1900–1980 MHz, 2010–2025 MHz un 2110–2170 MHz virszemes UMTS programmatārai un 1980–2010 MHz un 2170–2200 MHz satelītu UMTS programmatārai.

10 – Šajā sakarā skat. informāciju Eiropas Radiosakaru biroja (*European Radiocommunications Office*, turpmāk tekstā – “ERO”) mājas lapā – www.ero.dk/ecc.

11 – Eiropas Parlamenta un Padomes 1997. gada 10. aprīlī Direktīvā 97/13/EK par vispārīgo atļauju un individuālo licenču kopēju sistēmu sakaru [telekomunikāciju] pakalpojumu jomā (OV L 117, 15. lpp.), kas ar 2003. gada 24. jūliju atcelta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 7. marta Direktīvu 2002/21/EK par kopīgiem reglamentējošiem noteikumiem attiecībā uz elektronisko komunikāciju tīkliem un pakalpojumiem (pamatdirektīva) (OV L 108, 33. lpp.).

12 – Minētā 11. zemsvētības pieņēmums.

13 – OV 1999, L 17, 1. lpp.

14 – Skat. ģenerālvokāta Mišo [*Mischio*] secinājums, kuros višķur uzskatīti parādā, ka 4. panta 5. punkts ir, tāt sakot, veidots vairākus pakāpūs un iedalīts izņēmumos un pretizņēmumos (1989. gada 15. marta secinājumi apvienotās lietās 231/87 un 129/88 *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c., 1989. gada 15. marta spriedums, *Recueil*, 3233. lpp., 8. punkts).

15 – 2000. gada 12. septembra spriedums lietā C-260/98 Komisija/Grieķija (*Recueil*, I-6537. lpp., 26. punkts) un spriedums lietā C-359/97 Komisija/Apvienotā Karaliste (*Recueil*, I-6355. lpp., 41. punkts), kā arī 2006. gada 21. februāra spriedums lietā C-223/03 *University of Huddersfield* (Krājums, I-1751. lpp., 47. punkts); skat. arī 1987. gada 26. marta spriedumu lietā 235/85 Komisija/Nīderlande (*Recueil*, 1471. lpp., 8. punkts), kā arī tādā pašā nozīmā, cita starpā, 1985.

gada 14. februāra spriedumu liet? 268/83 *Rompelman (Recueil, 655. lpp., 19. punkts)* un 2003. gada 27. novembra spriedumu liet? C?497/01 *Zita Modes (Recueil, l?14393. lpp., 38. punkts)*.

16 – 1995. gada 6. aprīļa spriedums liet? C?4/94 *BLP Group (Recueil, l?983. lpp., 24. punkts)* un 2006. gada 12. janvāra spriedums apvienotaj?s liet?s C?354/03, C?355/03 un C?484/03 *Optigen u.c. (Kr?jums, l?483. lpp., 45. punkts)*.

17 – Skat. 16. zemsv?tras piez?m? min?tos spriedumus.

18 – Skat. iepriekš 15. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? Komisija/N?derlande 10. punktu, iepriekš 15. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? Komisija/Grie?ija 28. punktu un iepriekš 15. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? Komisija/Apvienot? Karaliste 43. punktu.

19 – Skat. 15. zemsv?tras piez?m? min?to judikat?ru.

20 – 1994. gada 19. janvāra spriedums liet? C?364/92 *SAT Fluggesellschaft (Recueil, l?43. lpp., 30. punkts)*; šaj? sakar? skat. ar? 1997. gada 18. marta spriedumu liet? C?343/95 *Diego Cali & Figli (Recueil, l?1547. lpp., 22. un 23. punkts)* un 2002. gada 19. februāra spriedumu liet? C?309/99 *Wouters u.c. (Recueil, l?1577. lpp., 57. punkts)*.

21 – 1990. gada 4. decembra spriedums liet? C?186/89 *Van Tiem (Recueil, l?4363. lpp., 18. punkts)*, 2003. gada 26. j?nija spriedums liet? C?442/01 *KapHag (Recueil, l?6851. lpp., 37. punkts)*, 2004. gada 29. aprīļa spriedums liet? C?77/01 *EDM (Recueil, l?4295. lpp., 48. punkts)* un 2004. gada 21. oktobra spriedums liet? C?8/03 *BBL (Kr?jums, l?10157. lpp., 36. punkts)*.

22 – 1996. gada 26. septembra spriedums liet? C?230/94 *Enkler (Recueil, l?4517. lpp., 22. punkts)*, 2000. gada 27. janvāra spriedums liet? C?23/98 *Heerma (Recueil, l?419. lpp., 19. punkts)*. Skat. ar? 1985. gada 14. februāra spriedumu liet? 268/83 *Rompelman (Recueil, 655. lpp.)*, kur? Tiesa apb?ves ties?bu mantojuma da?as ieg?šanu ir kvalific?jusi k? saimniecisku darb?bu.

23 – Skat., piem?ram, ang?u valodas versiju – *for the purpose of obtaining income therefrom on a continuing basis*; fran?u valodas versiju – *en vue d'en retirer des recettes ayant un caract?re de permanence*; it?u valodas versiju – *per ricavarne introiti aventi un certo carattere di stabilit?*; un sp?u valodas versiju – *con el fin de obtener ingresos continuados en el tiempo*.

24 – Iepriekš 22. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *Enkler* 20. punkts.

25 – Iepriekš 22. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *Enkler* 27. punkts.

26 – 1996. gada 20. j?nija spriedums liet? C?155/94 *Wellcome Trust (Recueil, l?3013. lpp., 32. un turpm?kie punkti)* un iepriekš 21. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *EDM* 57. un turpm?kie punkti). Skat. v?l attiec?b? uz akciju tur?šanu un ieg?šanu iepriekš 21. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *KapHag* 38. punktu un 2005. gada 26. maija spriedumu liet? C?465/03 *Kretztechnik (Kr?jums, l?4357. lpp., 19. un turpm?kie punkti)*.

27 – Iepriekš 14. zemsv?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *Comune di Carpaneto Piacentino u.c.* 22. punkts.

28 – Skat. ?ener?ladvok?ta Alb?ra [Alber] 2000. gada 29. j?nija secin?jums liet? C?446/98 *Fazenda P?blica* (2000. gada 14. decembra spriedums, *Recueil, l?11435. lpp., 69. punkts)*.

29 – D pielikum? kopum? ir min?tas 13 veidu darb?bas – papildus telekomunik?cij?m, piem?ram, ?dens, g?zes un elektr?bas pieg?de, pasa?ieru un pre?u p?rvad?jumi, ostu un lidostu

pakalpojumi, tirdzniecības gadatirgu un izstrāžu rīkošana, komerciālu reklāmas organizāciju un ceļojumu aģentūru darbība, tādēļ vadīšana u.c.

30 – Apvienotās Karalistes valdība šajā sakarā norāda uz Padomes 1990. gada 28. jūnija Direktīvas 90/387/EEK par telekomunikācijas pakalpojumu iekšējā tirgus izveidi, nodrošinot telekomunikāciju tīklu padevi (*Open Network Provision – ONP*) (OV L 192, 1. lpp.), kas tagad ir atcelta, 2. panta 4. punktā sniegto telekomunikāciju pakalpojumu definīciju, atbilstoši kurai “telekomunikāciju pakalpojumi” ir pakalpojumi, kas pilnībā vai daļēji ietver signālu pārraidi un maršrutēšanu telekomunikāciju tīklā, izmantojot telekomunikāciju procesus, izņemot radio un televīzijas apraides.

31 – Jautājums par šo interpretācijas metodi *T-Mobile Austria* atsaucas uz Larenz, K., *Juristische Methodenlehre*, 6. izdevums, Minhe, 1991, 329. un 344. lpp.

32 – Šajā sakarā skat. manus 2006. gada 13. jūlija secinājumus lietā C-278/05 *Robins* u.c. (2007. gada 25. janvāra spriedums, Krājums, I-1053. lpp., 80. un 81. punkts).

33 – Šo noteikumu pievienoja ar Padomes 1999. gada 17. jūnija Direktīvu 1999/59/EK, kas groza Direktīvu 77/388/EEK, kas attiecas uz telekomunikāciju pakalpojumiem piemērojamo pievienotās vērtības nodokli (OV L 162, 63. lpp.).

34 – Bez jau minētās vācu valodas versijas skat. itāļu itāļu valodas (*ivi compresa la cessione e la concessione, ad esse connesse, di un diritto di utilizzazione a infrastrutture per la trasmissione, l'emissione o la ricezione*), holandiešu valodas (*met inbegrip van de daarmee samenhangende overdracht en verlening van rechten op het gebruik van infrastructuur voor de transmissie, uitzending of ontvangst*) un franču valodas versiju (*y compris la cession et la concession y afférentes d'un droit d'utilisation de moyens pour une telle transmission, émission ou réception* – mans izcēlums).

35 – Skat. 1990. gada 27. marta spriedumu lietā C-372/88 *Cricket St. Thomas* (*Recueil*, I-1345. lpp., 19. punkts), 1997. gada 5. jūnija spriedumu lietā C-2/95 *SDC*, (*Recueil*, I-3017. lpp., 22. punkts) un 2000. gada 14. septembra spriedumu lietā C-384/98 *D*. (*Recueil*, I-6795. lpp., 16. punkts).

36 – Skat. iepriekš 33. zemesvērtības piezīmi minētās Direktīvas 1999/59 preambulas ceturto apsvērumu, kurā noteikts šādi:

“Jāveic pasākumi, lai nodrošinātu to, ka telekomunikāciju pakalpojumus, ko izmanto Kopienā reģistrēti klienti, ar nodokli apliek Kopienā.”

37 – Kā jaunāko skat. 2006. gada 4. maija spriedumu lietā C-169/04 *Abbey National* u.c. (Krājums, I-4027. lpp., 61. un turpmākie punkti), kā arī manu 2005. gada 8. septembra secinājumu šajā lietā 73. un turpmākos punktus.

38 – OV L 192, 1. lpp. Tostarp Direktīva 90/387 ir atcelta ar iepriekš 11. zemesvērtības piezīmi minēto Direktīvu 2002/21. Jaunās pamatdirektīvas 2. panta c) punktā iekļautā elektronisko komunikāciju pakalpojumu definīcija ietver sevī telekomunikācijas un līdzīgi kā iepriekšējā direktīva par galveno uzskata signālu pārraidīšanu elektronisko komunikāciju tīklos.

39 – Iepriekš 28. zemesvērtības piezīmi minēto secinājumu lietā *Fazenda Pública* 69. punkts.

40 – Tomēr Komisija apsver iespēju frekvenču spektra pārvaldības ieviest vairāk uz tirgu orientētu pieeju (skat. Komisijas 2005. gada 14. septembra paziņojumu "Uz tirgu orientēta frekvenču spektra pārvaldības metode Eiropas Savienībā", COM(2005) 400, galīgā redakcija).

41 – Skat. turpmāk 102. un turpmākos punktus.

42 – Skat. atbildes attiecībā uz ceturto prejudiciālo jautājumu (turpmāk 125. un turpmākie punkti).

43 – 1991. gada 25. jūlija spriedums lietā C-202/90 *Ayuntamiento de Sevilla* (Recueil, I-4247. lpp., 18. punkts), kā arī iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Grieķija 34. punkts un iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 49. punkts.

44 – Skat. iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Nīderlande 21. punktu, iepriekš 43. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Ayuntamiento de Sevilla* 19. punktu, iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Grieķija 40. punktu.

45 – Skat. iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Nīderlande 22. punktu un iepriekš 43. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Ayuntamiento de Sevilla* 20. punktu.

46 – Iepriekš 28. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Fazenda Pública* 16. un 17. punkts.

47 – Šajā sakarā Tiesa norāda uz iepriekš 14. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā 1989. gada 17. oktobra sprieduma lietā *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. 15. punktu un 1990. gada 15. maija spriedumu lietā C-4/89 *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. (Recueil, I-1869. lpp., 10. punkts).

48 – Šajā sakarā Tiesa norāda uz iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 50. punktu un sprieduma lietā Komisija/Grieķija 35. punktu, kā arī uz citiem spriedumiem parāli izskatāmās lietās.

49 – Iepriekš 14. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā 1989. gada 17. oktobra sprieduma lietā *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. 13. punkts un iepriekš 28. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Fazenda Pública* 19. punkts.

50 – Iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Apvienotā Karaliste 51. punkts un iepriekš 15. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā Komisija/Grieķija 36. punkts.

51 – Iepriekš 28. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Fazenda Pública* 22. punkts.

52 – Skat. iepriekš 47. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā 1990. gada 15. maija sprieduma lietā *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. 11. punktu.

53 – Ar iepriekš 28. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā *Fazenda Pública* 22. punktā Tiesa neaplūkkoja izolēti tikai vienas stāvvietas izvešanu, bet gan publisko stāvvietu pārveidošanu kopumā.

54 – Iepriekš 14. zemesvalsts tieslietu sprieduma lietā 1989. gada 17. oktobra sprieduma lietā *Comune di Carpaneto Piacentino* u.c. 24. punkts. Skat. arī 2006. gada 8. jūnija spriedumu lietā C-430/04 *Feuerbestattungsverein Halle* (Krājums, I-4999. lpp., 25. punkts).

55 – 2005. gada 2. jūnija spriedums lietā C-378/02 *Waterschap Zeeuws Vlaanderen* (Krājums,

l?4685. lpp., 32. punkts).

56 – 2003. gada 20. novembra spriedums liet? C?8/01 *Taksatorringen* (*Recueil*, l?13711. lpp.).

57 – Iepriekš 56. zemsp?tras piez?m? min?t? sprieduma liet? *Taksatorringen* 63. punkts.

58 – Saska?? ar *CEPT-ECC* l?mumu (02) 06 no 2008. gada 1. janv?ra papildus pirmajiem 3G pakalpojumiem jau pieš?irtaj?m frekvenc?m *IMT?2000/UMTS* mobilo sakaru r?c?b? ir j?nodod frekven?u josla no 2500 MHz l?dz 2690 MHz.

59 – Tom?r *T?Mobile Austria* nor?da, ka koncesijas nodošanas rezult?t? tiek nodots viss uz??mums kopum?. Vai š?d? gad?jum? tas ir ar PVN apliekams dar?jums, ir atkar?gs no Sest?s direkt?vas 5. panta 8. punkta transpoz?cijas.

60 – Pras?t?ju izvirz?tais pie??mums, ka frekvenci ieg?d?jas persona, kas nav nodok?a maks?t?js (piem?ram, valsts iest?de) un kurai nav ties?bu uz priekšnodok?a atskait?jumu, š?iet maz ticams. Ja valsts iest?de izmanto frekvenci atbilstoši t?s m?r?im, lai sniegtu telekomunik?ciju pakalpojumus, t? saska?? ar Sest?s direkt?vas 4. panta 5. punkta trešo da?u kop? ar D pielikumu ir PVN maks?t?ja. Dr?z?k teor?tisks ir ar? apsv?rums, ka priekšnodok?a atmaksu nevar?tu sa?emt, ja licences izmantotu ar nodokli neapliekam?m darb?b?m.